

Collegetour: Ego- versus Ecobewustzijn

“U ziet dat de Godheid de wezens die boven andere uitsteken met zijn bliksems treft, maar de geringere ergeren hem niet in het minst” - Herodotus

De ontmoeting met Daan Roosegaarde in de Collegetour gisteravond kreeg – voor vele kijkers en voor Roosegaarde – een onverwachte wending: geconfronteerd met een serie “interviews” besloot hij het podium te verlaten. In die fragmenten werd een kernboodschap als rode draad zichtbaar: Roosegaarde houdt van zichzelf en gebruikt ideeën van anderen om zelf in de schijnwerpers te staan.

Smogring van Roosegaarde Studios

Met toenemende ontzetting keek ik naar de uitzending en vroeg mij af wat hier aan de hand was. Diezelfde middag nog had ik in een workshop over waardegedreven leiderschap een filmpje met Daan Roosegaarde getoond als voorbeeld van een jonge generatie die zich op een nieuwe manier verbindt aan de uitdagingen waar de mensheid voor staat en die ons een nieuw en optimistisch perspectief op de toekomst geeft. Daarnaast gebruikte ik het fragment als illustratie voor de balans die Roosegaarde lijkt te vinden tussen wat ik “ego-bewustzijn versus eco-bewustzijn” noemde.

Het fragment waarin Bob Ursem Roosegaarde beschuldigde van het goede sier maken met ideeën van anderen, zoals van hemzelf, was voor Roosegaarde reden om een “pauze” in te laten en zich te beraden op de vraag of hij wel verder wilde met dit interview.

Wat was hier aan de hand?

Bob Ursem is zelf een briljant uitvinder met vele patenten op zijn naam, waaronder die op het “vangen” van fijnstof. In een interview in Metro (december 2013) vertelt Ursem hoe hij Roosegaarde ontmoette en dat er direct een klik was tussen de twee: “ik bewonderde Daan om zijn revolutionaire ontwerpen, zijn techno-landschappen en de interactie tussen design, wetenschap en techniek. Ik vond zijn idee (om een gat in de smog van Beijing te schieten – JB) meteen geweldig. Daar kom je als technicus niet op”. Wat is er gebeurd dat Ursem zich zo negatief-kritisch op nationale televisie uitliet over Roosegaarde?

En welke rol heeft de redactie van Collegetour gespeeld? Gedurende het programma leek er een zorgvuldig geregisseerde opbouw te zijn naar het laatste beschuldigende fragment. Hoe kijkt Ursem terug op zijn interview en de weergave ervan? Is dat integer gedaan?

Allemaal vragen waarop het antwoord niet makkelijk zal komen, maar de vraag dringt zich wel op vanuit welk perspectief de redactie van de Collegetour deze uitzending wilde maken. Waarom ging het zo weinig over wat Roosegaarde drijft en over zijn

toekomstvisie? Het effect is in ieder geval dat twee nationale grootheden publiekelijk onderuit zijn gehaald. En voor wie Twan Huys ook als grootheid ziet: dan zijn het er drie. Welk soort zelfkastijding drijft ons? Is hier sprake van het maaiveldsyndroom? Is er afgunst in het spel? Hoogmoed? Narcisme?

In het licht van het waardegedreven leiderschap was ik onder de indruk van de reactie van Roosegaarde. Want verplaats jezelf in zijn positie: je wordt in eigen huis (de opname vonden plaats in zijn lab) voor een live publiek geconfronteerd met een situatie waarin de redactie van het programma heel goed weet wat er gaat komen en jij wordt geacht ter plekke een reactie te geven. Een bijzondere vorm van hoor en wederhoor. Wie van ons behoudt dan zijn rust? Menigeen zou compleet uit balans zijn geraakt. Roosegaarde lastte een pauze voor zichzelf in en keerde terug met een buitengewoon koel hoofd. Hij verviel niet in moddergooien naar zijn criticasters, maar volstond met de opmerking dat wat werd gezegd feitelijk onjuist was, om vervolgens – zeer terecht – de vraag te stellen naar de intentie van de redactie. Een vraag naar de moraliteit. Mijn bewondering voor Roosegaarde is er na deze uitzending niet minder om geworden – integendeel.

Ben benieuwd hoe Roosegaarde de vertroebelde lucht van dit interview in een sieraad weet te transformeren....